

SARDAR PATEL UNIVERSITY

T.Y.B.A.(External) Examination

Tuesday, 9th April 2019

10 :00 A.M. To 01 : 00 P.M.

GUJ : 308 Gujarati Literature Paper-8

પ્રશિષ્ટ સાહિત્યકૃતિઓનો અભ્યાસ : (૧) વાંસલડી (૨) માટીવટો

કુલ ગુણ : ૧૦૦

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા (૨૦) છે.

પ્ર.૧ 'વાંસલડી' કાવ્યસંગ્રહને આધારે દયારામની કવિ તરીકેની વિશેષતાઓ અને મર્યાદાઓ જણાવો.

અથવા

પ્ર.૧ દયારામનાં જ્ઞાન-વૈરાગ્યનાં પદો સદૃષ્ટાંત મૂલવો.

પ્ર.૨ 'માટીવટો'ના અભ્યાસનિયત નિબંધોને આધારે સર્જક મણિલાલ હ. પટેલની નિબંધકાર તરીકેની સિદ્ધિ-મર્યાદાઓ જણાવો.

અથવા

પ્ર.૨ 'માટીવટો' નિબંધસંગ્રહના અભ્યાસનિયત પ્રવાસનિબંધોને સવિગત મૂલવો.

પ્ર.૩ ટૂંકનોંધ લખો.

(અ) દયારામનાં પ્રેમલક્ષણા ભક્તિનાં પદો અથવા (અ) દયારામનાં 'વાંસલડી' વિષયક કાવ્યો

(બ) 'માટીવટો' નિબંધસંગ્રહમાં આલેખાયેલું લેખકનું શાળાજીવન અથવા (બ) 'નાટકનો નેડો' શીર્ષકની યથાર્થતા

પ્ર.૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ ચારના મુદ્દાસર જવાબ લખો.

૧. કવિ પોતાના મનને 'ઢણકતું ઢોર' શા માટે કહે છે?
૨. 'શ્યામરંગ સમીપે ન જાવું' કાવ્યમાં ગોપીઓ કયું વ્રત લે છે? શા માટે?
૩. 'વૈષ્ણવ નથી થયો તું રે' પદમાં દયારામ વૈષ્ણવજનના કયા લક્ષણો વર્ણવે છે?
૪. 'ક્યાં રમી આવ્યા' પદમાં આલેખાયેલ ગોપીના મનોભાવો આલેખો.
૫. ઉનાળાની ઋતુમાં ફળિયું કેવા રંગ-રૂપ ધારણ કરે છે?
૬. જીજ્ઞા મૃત્યુબાદ લેખક તથા તેમના ભાઈ-બહેનો કોની છત્રછાયામાં ઉછર્યા હતાં?
૭. લેખક શાંતિનિકેતન અને વલ્લભવિદ્યાનગરને કઈ રીતે તુલવે-મુલવે છે?
૮. 'સવારે પંખીઓ' નિબંધમાં સર્જક પંખીઓની વિવિધ છટાઓને કેવી રીતે વર્ણવે છે?

પ્ર.૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ ચારના પૂર્વાપર સંદર્ભ આપી સમજાવો.

૧. 'વેરી હોય તો વઢતાં રે ફાવીએ, પર પ્રાણથી પ્યારે એને લહીએ રે'
૨. 'તારે બીજા વરનું કામ શું છે? હું વર તું વહૂ ધન્યા'
૩. 'હું તુંને ઘડૂલો ચડાવું રે લોલ, થાય મારા ઘર કેરી નાર'
૪. 'તુજ અધર ઉપર એ વાજે છે, સૂણી અંતર મારું દાઝે છે.'
૫. 'વ્યાજને તો ઘોડાય ના પહોંચે.'
૬. 'પાંચ વાગવામાં એક હાથની વાર છે'
૭. સબસીડી મળે તો 'બેકવાળા બાબુ લોગની'
૮. 'જીવતાં જાગતાં લોક વચાળે એમના જીવન-તાલે અમારી નિશાળ ચાલો'

= * =

①